

Tâi-oân-jī

台灣字

國語

雙月刊 NO. 2
2023.03
Hòk-khan-hō
復刊號 Tâi-oân-jī

Kiâⁿ-tah Hiong-sú Pó·-kì ê kha-jiah
Tân Bûn-tek

Tùi kok-hāu-á khai-sí óh POJ
Iâu Chi-liông

Tâi-oân-jī Tâi-oân-kok (2)
Tân Bêng-jîn

It-sam-chhit hoan--nih ê A-bêng
Khiän-phang--ê

Lahjih gū-giân: Tâi-oân-khián jiok iá-thò
Lahjih

314
詩人節
收錄2023年
徵文比賽tiōh賞作品

311
教師節
收錄2023年
電子賀卡設計比賽
tiōh賞作品

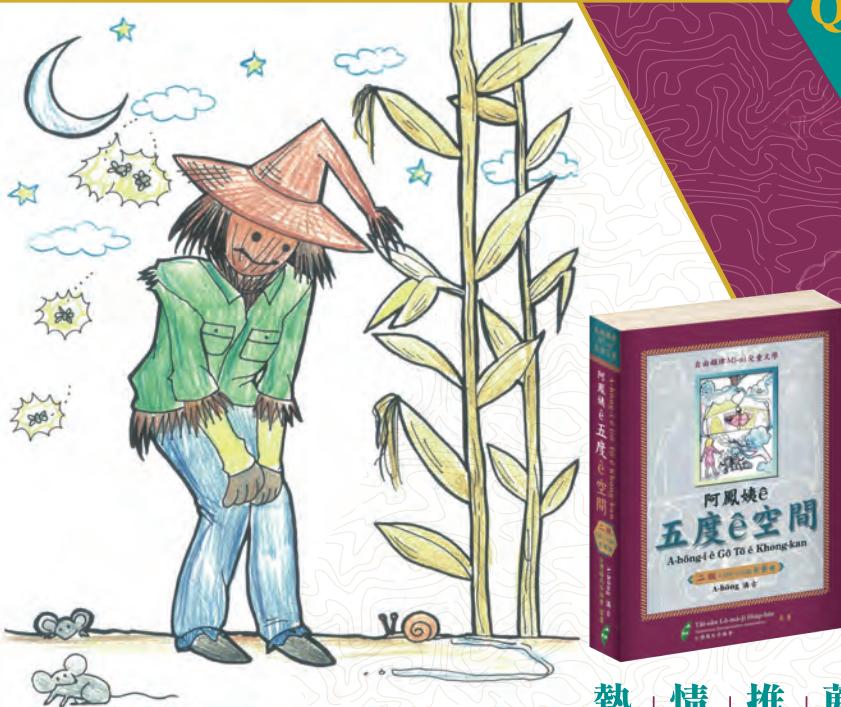

由台大語言所張裕宏教授原創，
siōng經典 ê 台語囡仔古《阿鳳姨 ê 五度 ê 空間》，
以QR Code有聲冊 ê 形式重新再版！

阿鳳姨 ê 五度 ê 空間

A-hōng-î ê Gō Tō ê Khong-kan

二版
QR Code
有聲冊

冊包含464篇短文，
內容m-nā貼近生活、活跳趣味，
koh充滿無限 ê 創意kap想像，
是適合親子共讀 ê 優良讀物。
Koh-khah重要 ê 是，
每1篇故事擺有QR Code條碼，
只要掃就有真人錄音朗讀，
陪伴家長、囡仔做伙入去
用台語韻律起造 ê 心適新世界！

熱」情」推」薦」

前台灣文學館館長

▼ 鄭邦鎮

台文作家・台文筆會理事

▼ 陳明仁

台灣羅馬字協會理事長

▼ 張復聚

成功大學台灣文學系教授

▼ 蔣為文

台語親子共學團體

▼ 牽囡仔 ê 手 行台語 ê 路

策畫／

Tai-oân Lô-má-jí Hiáp-hōe
Taiwanese Romanization Association
台灣羅馬字協會

出版／

亞細亞國際傳播社
Asian A-tsui International
Công ty truyền thông Á Châu

www.pcstore.com.tw/haiang

Tâi-gí-si

- Chháu-po-á téng ê pêh-lêng-si ..... Tân Lô 2

Siá Lán ê Kò-sū

- Kiân-tah Hiong-sú Pó-kì ê kha-jiah ..... Tân Bûn-tek 3
- Teng-hiuⁿ ..... Bulusuh 6
- Tùi kok-hâu-á khai-sí óh POJ
Hóng tâm Lîm lâu-cheng sian-sen sè-hàn óh POJ kì-sū ..... lâu Chì-liông 8

Tâi-gí Siáu-soat

- It-sam-pat hoan-nih ê káu-koài sun (1)
It-sam-chhit hoan-nih ê A-bêng ..... Khiän-phang--ê 10

Lahjih Gû-giân

- Tân-oân-khián jiok iá-thó ..... Lahjih 12

A-jîn Choan-nôa

- Tân-oân-jī Tân-oân-kok (2) ..... Tân Bêng-jîn 13

Hàn Lô bûn 漢羅文

- 台語詩 • 風聲 ..... Ko Ka-hui 14

- 寫Lán ê故事 • 理性與希望的總和--握別彭明敏先生(2)
嚴峻koh礙虐ê場面hā第二pái ak-chhiú ..... Tēn Pang-tìn 15

Tiòh賞作品專題

- 比賽報導 314台灣詩人節kap第一屆王育霖台語詩賞 ..... Chiún Ûi-bûn 16
- Tiòh賞作品〈冷風ê數念〉欣賞 ..... 李寬宏 20
- 評審講評 ..... Babuza Chû 22

- 311紀念林茂生教授
第一屆台灣教師節電子賀卡作品賞kap活動回顧 23

總編輯 Tân Bêng-jîn

編輯委員 · Chiu Têng-pang · Chiúñ Ûi-bûn
 · Hô Sin-hân · Koa Khâ-lê
 · Koeh Jün-têng · Masao Tân
 · Tân Kim-hoa · Tēn Si-chong
 · Teng Hōng-tin · Tiuñ Hák-khiam
 · Tiuñ, Hòk Chû

執行編輯 Tēn Tî-têng

美術編輯 Hôa-jîn Sî-kak Siat-kè
 文字校對 · Chhòa It-bîn · Î Giök-ngô

Hong-bin Kò-sū

2023年3月11拜6下晡t台南228紀念公園，聯合辦理228台語詩文化節、311台灣教師節賀卡設計比賽頒獎典禮、314台灣詩人節紀念王育霖詩人檢察官台語詩賞頒獎典禮。

[Https://pen.de-han.org/taioanji](https://pen.de-han.org/taioanji)
 Open access 網路電子版&
 文章投稿請掃QR code

發行單位

Tâi-oân Lô-má-jî Hiáp-hoë
 Taiwanese Romanization Association
 台灣羅馬字協會
<https://tlh.org.tw>

劃撥捐款 戶名 台灣羅馬字協會
 郵政帳號 31645936

台灣筆會
 Tân-bûn Pit-hôe
 Taiwanese Pen

<https://pen.de-han.org>
 Nâ有任何問題歡迎來phoe:
taioanjitauko@gmail.com
 Tel: 06-2096384

Tâi-gí-si

Chháu-po-á téng ê pèh-lēng-si

Tân Lō̄

Iū-koh

Tò-tíng-lâi su-liām ê kò-hiong

Ka-kī 1 chiah ko-chiáu bô phōaⁿ

Sòe-hàn sî-chūn a-chek-á chhōa góa

Sì-kè chhit-thô ê lâm-koán chhī-tiûⁿ

Kàu-taⁿ

Mā í-keng léng-léng-chheng-chheng

Mñg liáu chhù-piⁿ 1 keng koh 1 keng

Iáu sék-sái gún a-kong--ê bô kúi keng

Bông-bông-biáu-biáu ê kì-tî

Sa-bô, siūⁿ-bô

Phû-phû-tîm-tîm, kha-tâh bôe-sít

Éh-chiⁿ-chiⁿ ê lâu-tiân-thui piⁿ--a

Iûⁿ-sek-khì ê kóng-kò khăng-páng

A-chek-á lí bô--khì ê chhù-téng-tiân

5 lâu téng

Chù-seng-niû-niû ê hiuⁿ-hóe eng-ia

Chù-tiān sîn-pì bī-ti ê ūn-miā

Bô--khì ê lí, ko-sin tíg--lâi ê góa

Oân-choân cháu-cheng

3 lâu choân phâ-chhìn-koh ê

tiān-tōng-keng

Góa chhin-chhiūⁿ 1 chiah

Tí chháu-po-á chhit-thô ê pèh-lēng-si

Tòe oⁿ-oⁿ-kiò ê koah-chháu-ki-á

āu-piah thó chiáh-mih

Chiáh-pá--ah, tō beh koh lâi-khì

Ām chai kám iáu ē-kì-tit āu-pái

Tò-tíng-lâi siàu-liām--lí

Siá hō Éng-siâⁿ a-chek-á

2023 春季 mù Xuân

網路報名 3.13~3.31 考試日期 4.29(六)

NCKU 國際越南語認證

IVPT INTERNATIONAL VIETNAMESE PROFICIENCY TEST

從參加國際越南語認證開始

相關詳情歡迎請參閱官網資訊 <https://cvs.twl.ncku.edu.tw/ivpt/>

主辦單位 TRUNG TÂM NGHIÊN CỨU VIỆT NAM
國立成功大學 越南研究中心
NCKU Center for Vietnamese Studies

社團法人台越文化協會
Hiệp Hội Văn Hóa Việt Đài
Association for Taiwanese and Vietnamese Cultural Exchange

Kiâⁿ-tâh Hiong-sú Pó-kì ê kha-jiah (thâu-chōa)

Tân Bûn-tek

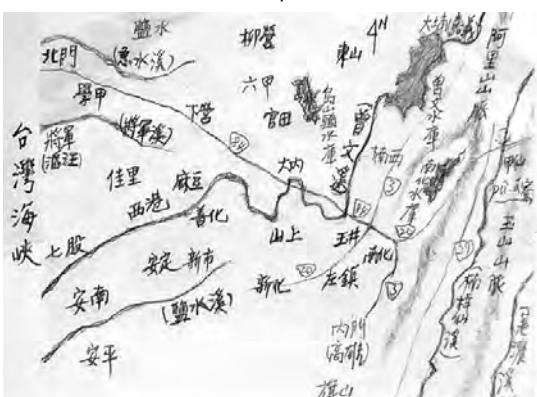
Tân-lûi lāu-su ê lék-sú sió-soat
“Hiong-sú Pó-kì”, m̄-niā ū lán thó-
tē ê lék-sú ì-gī, koh-ū phong-phài ê
jîn-bûn kap seng-oâh bûn-hòa. Nā-
sī töe tiòh kò-sū ê kha-jiah kiâⁿ-tâh,
chhin-chhiūⁿ hiān-chhú-sî kài-sî-kiâⁿ
ê kiâⁿ-tâh tiān-iáⁿ kò-sū kha-jiah, m̄-niā
ū chin-sit-kám, tiāⁿ-tiòh koh-ū lâng
chhin thô chhin ê kám-tōng.

Che sió-soat siá-tiōh kap hiān-tāi tiān-iáⁿ kāng chhiú-lō. Seng kā kò·-sū ê tiong-chām, chú-kak Ng Khèng-û tit-tiōh kim-gîn châi-pó, hām “Pak-thâu-iû” khòng-cho· sū-kiāⁿ”, chia--ê pho-pâi tiàm ōe-thâu hām tē-1 tē-2 toān. Tē-3 toān lái ín-chhut Ng Khèng-û goân-té Siraya chòk-jîn ê sin-hûn. Mā-sī àn che Bih-á-kha ín-chhōa chhut “Sai-sú Pó·-kì” kap “Tang-sú Pó·-kì”.

Só-pái chhiâu-chhōe Bih-á-kha tiān-tiōh sī thâu-chōa ê sū-kang. M̄-koh tī Google Map lóng chhōe-bô Bih-á-kha, kan-nā tī Tōa-lāi lông-hōe bāng-chām khak-sit siá ū Bih-á-kha chāi-lāi 5-ê kong-kài. “Kong-kài” sī Tōa-bêng-kok hō--ê Hàn-jī miâ-sû. Siraya kiò-

chò “Kuwa”, “Kuwa” sī chòk-jîn chū-hōe kap chè-pài ê kóng-chhù. Án-ne ū “Kuwa” tiāⁿ-tiōh kó-chá ū Siraya chòk tiàm-hia khiā-khí.

Beh kiâⁿ-tâh ài seng thang-kng che “Hiong-sú Pó-kì” ê tē-lí, chiah-ē sūn-sū. Ū lâng kóng “Hiong-sú Pó-kì” sī tōa-hô sió-soat, ū-iáⁿ sī án-ne, che kò-sū chû-iàu töe-tiöh Chan-bûn-khe kiâⁿ. Chan-bûn-khe kó-chá kiò Oan-lí-khe, àn Ka-gî A-lí-san soaⁿ-méh ê Tang-chúi-soaⁿ hoat-goân, lâu-kàu Ka-gî Tōa-Po kap Tân-lâm Lâm-se chiâⁿ-chò Chan-bûn chuí-khở. Chiap-sòa lâu-kòe Giòk-chéⁿ, Tōa-lâi, San-siōng, Koaⁿ-tiân, Môa-tâu, Siân-hòa, Sai-káng, siōng-bóe tī Chhit-kó lâu-khở Tân-oân Hái-kiap.

Kó·-chá lâng kā Chan-bûn-khe keng-thé chò Chhiⁿ-mî-chôa, tiāⁿ-tiāⁿ chò

Siá Lán ê Kò-sū

tōa-chúi o·-péh im-chúi, iū-koh ùi
Āu-âng (chit-má Chiong-kun) lâu
chhut-hái.

1823-nî āu ê kúi-nā-pái tōa-chuí m-niā hō· Tâi-kang lāi-hái chek-tái, tiōh kái ùi Chhit-kó· chhut-hái. Ōe kóng tò-tng--lâi, mā-sī ū chek-tái, chiah chiâⁿ-chò chin pûi ê thó-tê lâi chhiâⁿ-ióng bân-bút, hō· lâng kap bân-bút ê-tàng seⁿ-thòaⁿ.

1933-nî Jít-pún khai-sí tī-chúi khí poh-hōaⁿ, 1938-nî oân-kang, mā tī chit-má Sai-kong-á ê Lâm-Sai-káng poh-hōaⁿ piⁿ khí tī-chúi kì-liâm-pi. Che Chhiⁿ-mî-chôa mā chiah khah tiâⁿ-tióh.

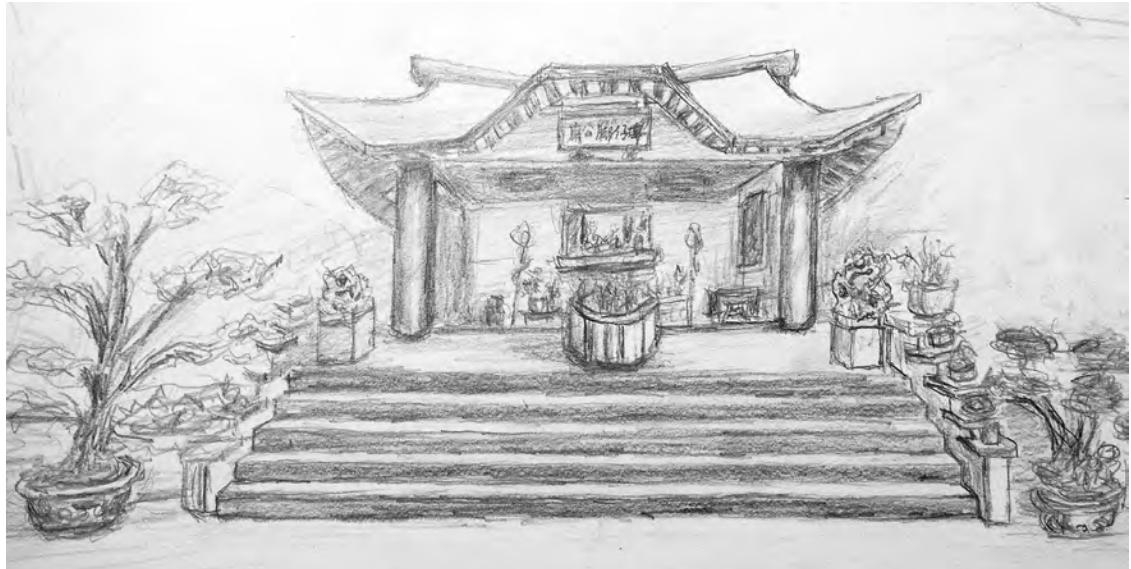

Tí kú-nî khai beh pòaⁿ-tang chhiâu-
chhōe kiâⁿ-tâh “Hiong-sú Pó-kì” ê
kha-jiah, tòk-tòk che 5 ê Tōa-lâi Kuwa
kan-nā chhōe ū Thâu-siā ê Kuwa,
chhun--ê lóng chhōe-bô.

Kàu-kah kin-nî ū chit-kang góa tiöh
kâng-khoán chheh chah leh, khiâ he
20-góa tang ê lá-lông koh khì chhiâu-
chhōe, kám-sī A-lip-chór leh kám-èng,
hō góa koh ū sìn-sim hêng-tōng.

Àn Lai-bün cháu 3 hō kong-lō̄ kàu Giòk-chéⁿ ōaⁿ 84 hō khoài-sok-lō̄, koh cháu 182-1 hiong-lō̄ ng Bêng-thâu hit chng. Ú-iáⁿ ū kám-èng, chin-chiàⁿ tú-tiòh chèng pát-á ê siàu-liân-ke pò-lō̄, chin sūn-sū tō chhöe-tiòh Bêng-thâu kap Sio-hoe-á hām Tek-ûi ê Kuwa. Cháu 119 hiong-lō̄ mā chin-kín tō khòaⁿ tiòh Thâu-siā Pêⁿ-po Bün-hòa hñg-khu, chia iah-sī Thâu-siā Kuwa. M-koh iáu-sī bô Bih-á-kha ê iáⁿ-chia, tiòh koh khí-kiâⁿ lâi-khì cháu-chhöe.

Koh-kiâⁿ 1-Kong-lí kha-tau tò-pêng
sī golf kiû-tiûⁿ, khòaⁿ-kòe chiàⁿ-pêng
siang chhe-lō-kháu ū chít-ki pâi-á siá
“Pi-á-kha Kong-kài”. Tiòh kín kā oat
jip-khì chhōe, bô-gōa-hñg siàⁿ-siàⁿ
chit-keng siá” Pi-á-kha Kong-kài ” kh-
iā-tī “ Hoat-liân-sī “ mñg-kháu thâu-
chêng. Kuwa khí-chō chin Hán-hòa,
sim-koanⁿ-thâu chiah leh kám-kak chin

bû-nāi, chhùi ná-leh liām “Pi-á-kha. Bih-á-kha. Pi-á-kha. Bih-á-kha.” Án-ne liām, chiah ti-kak “Pi-á-kha” tiān-tiōh sī “Bih-á-kha” ê piàn-im, tú-chiah bû-nāi ê sim-chēng, chōaⁿ ōaⁿ-chò kóng-bē-chhut ê hoaⁿ-hí. Tī chia koh chài ìn-chèng Lô-má-jī ê tiōng-iàu.

chèng-lâng ñg bōng-bōng ê U-u-khe tô-miā. Chiān-sít chin thoa-bôa.

Sui-bóng che sī beh-kah 300-tang ê lék-sú, siūⁿ kàu-chia sim-lāi chin kám-khài “Che kám-sī Pêⁿ-po’ chòk-jîn ê miā-té?”.

Góa koh tiàm hia chit-pø, hiáng-siū che tiām-chēng ê Siraya chòk-jîn ê kha-jiah. Soah-chhiú théh chheh thák. A-la-kha 1778-nî tī Suyaka chhut-sì, 10 hòe ê sî kui-ke-hóe á hō láu-á hām-hāi, bô-nāi kā “Hoan-á khè” chah leh, tô-miā lâi-kàu Bih-á-kha, tī-chia seⁿ-thòaⁿ. Kàu kah 40-hòe koh hō láu-á pek-hāi, bû-nāi koh-chài tô-bōng. M-koh chit-kài ài bór-kiáⁿ chhōa--leh kap

Góa sim-lāi leh án-ne ñg-bāng: M-chhap gōa-thâu jōa-nih-á chhiaⁿ-iāⁿ, jōa-nih-á hiān-tāi, ñg-bāng che Bih-á-kha 200 gōa tang lâi iah goân-châi chhùi-chhiⁿ ê soaⁿ, U-u-khe ê chuí, ē-tàng î-chhî éng-oán! Éng-oán. ē-tàng put-sî thiaⁿ-tiōh lâi-hiōh tī Bih-á-kha thiⁿ-téng “Hiŭⁿ! Hiŭⁿ” ê kiò-siaⁿ! Chia sī A-lip-Chór chór-lêng an-chū ê só-châi ah!

Teng-hiuⁿ

Bulùsuh

Ú Pài-gō· e-po, goán tōa-hàn--ê kiò goán khì hák-hāu ka chài. I tī Ko-hiông tāi-hák, chit-má tòa sok-sià. Gín-á chài--tiòh, khòaⁿ sî-kan iáu chá, goán tóh sūn-sòa séh khì Ô-á-liâu hî-káng, bé kóa piān--ê. Ė-sái chiáh chhit-thô, mā thang chò àm-tng ê mih-phòe.

Hia ū 1-tàⁿ bē chìn-lō--ê, góan piān nā khì, tóh ē bé. In chû-iàu sī chìn hái-sán. Tàⁿ, tī káng piⁿ, hái-sán chhiⁿ-tō chū-jiân 1-téng, án-chóaⁿ liâu-lí lóng hó chiáh. Góa siāng ài chiáh in ê teng-hiuⁿ. Chò hoat kài kán-tan, kan-na kō kóa ta mī-hún tóh lòh tiáⁿ chìn, khí tiáⁿ koh sám kóa hô-chio-iâm niâ. He teng-hiuⁿ sè-bóe-á-kiáⁿ, 1-chhùi 1-bóe, tiⁿ koh phang. Pō--lòe, kui chhùi hái-bī tīⁿ-tīⁿ. Chiáh tiöh chin sòa-chhùi.

Mih-kiāⁿ bé--tiòh, góa tèk-piat kā goán kiáⁿ--ê siāu-kài. I sī oai-chhùi-ke, chiáh--tiòh mā tit-tít o-ló hó chu-bī. Chhia ná sai, ōe ná káng, chin kín tòh kàu-chhù, sûi-lâng tòh khì bô-êng sûi-lâng--ê.

Àm-tng chiáh soah, chiàu lē hâm bú--á chò-tin khì kong-hñg sàn-pō·. 2-ê lâng ná kiâⁿ ná ōe khah ū chhù-bī, mā khah kiâⁿ ê kú. Tng teh ōe tang ōe sai, bú--á bô-tiuⁿ-tî pok 1-kù kóng: “Lín ná ē cháu khì Ô-á-liâu teh bé peng-siuⁿ? ”

“Nah ū, bé peng-siuⁿ beh tāi? ”

“A-un--ê kóng--ê.”

“Hăⁿ? ”

Góa sa lóng bô.

Bú--á koh chiap lòh-khì kóng:

“Koh lâi i tōh kiò góa khì jī-lâu chiàh mih-kiān”

“Hòⁿ, m̄-koh goán bô bé peng-siuⁿ nē....”

Ná kiānⁿ ná ōe, khah chai-iáⁿ tāi-chì seⁿ-chò siáⁿ-khoán.

Tang-sî-á sī Un--ê iú-hàu, chiàh tiōh hó mih, kàu-chhù tōh kín beh pò hō a-má chai, chio a-má lâi chiàh. Gín-á koh tē 1-piàn thiaⁿ tiōh teng-hiuⁿ, kì bē-tiâu, kóng khì teng-siuⁿ. Bú--á hiông-hiông thiaⁿ tiōh hán-hán-á chiah ē kóng ê teng-siuⁿ, soah lí-kái tûi peng-siuⁿ--khì. Chiàh-mih oat nñg oat, soah piàn chò tiān-khì. Goán bú-á-kiáⁿ ōe kah chhiò-hai-hai.

Teng-hiuⁿ, teng-siuⁿ, peng-siuⁿ, chhoáh im ê chhiäu-tâm. Kì góan tau ê chhù-bī.

2022.05.22

台語白話字

2023.04.02 (禮拜)
14:00 – 16:00

是台灣新文學 ê 開基祖

蔣為文

台灣語言學家 · 作家 · 台語文運動推行者
越南研究專家 · 成功大學台灣文學系教授

掃我報名

2023台語文學系列講座－「台語文學運動史」
打狗台語開講社 | 台文博覽會 | 高雄文學館

主辦單位：打狗台語開講社 · 台文博覽會

打狗台語開講社

全民台語認證<加強班>

日期：2023/04/22 ~ 2023/05/14
時間：拜6、禮拜早起 09:00 ~ 12:00 (總共8擺、24點鐘)
地點：Google Meet

課程簡章

報名課程

Tùi kok-hāu-á khai-sí óh POJ

Hóng tâm Lîm lāu-cheng sian-seⁿ

sè-hàn óh POJ kì-sū

lāu Chì-liōng

Góa ê lāu-bú Tâi-lâm-koān lâng, tī Koan-biō kàu-hōe lé-pài, “Koan-biō kàu-hōe” hiān-chú-sî kái-miâ chò “Sin-hong kàu-hōe.” Khah-chá chng-kha gín-á chin chió ū ki-hōe khì hák-hāu thák chheh. Góa ê lāu-bú in-ūi khì kàu-hōe chū-hōe lé-pài chiah óh tióh POJ, kè ang āu tàk lé-pài tī kàu-hōe é-tit-thang kap hōe-iú chò-hōe éng POJ gîm Sèng-si, thák Sèng-keng. Góan lāu-pē ê chó-chhù tī Kui-jîn, i tī “Tiong-chiu kàu-hōe” tam-jîm tiúⁿ-ló, tûi 30 gôa hòe chò kàu 70 hòe chiah thè-jîm, chin gâu thák POJ.

70 gôa nî chêng góa iáu leh thák kok-bîn hák-hāu, tàk lé-pài-jít 9 tiám pē-bú lóng é kiò góa khì Tiong-chiu kàu-hōe thák “Chú-jít-óh”. Chiàu góa só chai, hit-tong-sî Tâi-oân chin chē kàu-hōe lóng ū pân Chú-jít-óh, goán chhù-piⁿ é gín-á tâi-ke sio-chio khì thák chû-jít-óh. Chiàu thêng-tō hun-kip, hun-pan, tong-sî sî Ông Kiông tiúⁿ-ló kà goán 7, 8 é gín-á chò-hóe

óh POJ, kám-kak chhù-bî chhù-bî. Lāu-bú tûi góa óh POJ chin iàu-ì, put-sî kiò góa khì i ê sin-piⁿ thák hōi thiaⁿ, góa kin-á-jít é-hiáu thák, sî góa ê lāu-bú chin iōng-sim, é-sái án-ne kóng, tī kàu-hōe hák-síp í-gôa, lóng-sî goán bú--á jîn-chin khan-kà--ê.

Thák Sin-hong chho-tiong ê sî, POJ í-keng óh 5, 6 nî--ah, góa thák kah chin sün-chhùi; Hit ê nî-tâi kàu-hōe é hōe-iú tâi-ke lóng kóng Tâi-gí. Phiau Hák-liōng thoân-tō tong-jiân éng Tâi-gí káng-tō. Khah ték-sû--ê sî, lé-pài-tîng káng-tâi chêng ū nñg-tè sè-sè tè ê o-pang, éng hún-pit siá lé-pài-jít káng-tō é chû-tê, Sèng-si ê siú-thâu, Sèng-keng ê keng-chat, lóng éng POJ siá--ê, che kap hiān-chú-sî éng Hôa-gí ìn lé-pài thêng-sû ê chiu-pò (thêng-sû-toaⁿ) ū chin tōa é chha-piât. Lé-pài chêng, kàu-hōe é chhiáⁿ siá-jî khah súi ê chheng-liân, á-sî bôk-su ka-kî siá, téng-pô é lé-pài thêng-sû siá chit-tè, é-po é lé-pài mā siá chit-tè, tiàu tī káng-tâi

chêng ê siang-pêng piⁿ--a. Sî-sè leh piànn-chhian, chin chē tō-chhī kàu-hōe chit lé-pài soah kan-taⁿ chhun chit-tiûⁿ lé-pài, chiām-chiām ū ê kàu-hōe bô koh ēng Tâi-gí káng-tō, soah ēng Hôa-gí lé-pài.

Kiat-hun ū chiàu lē kap lāu-pē tòa tī Tiong-chiu ê kū chhù, àm-thâu-á chiàh pá ū, goán lāu-pē siōng-siōng ê chú-chhī kán-tan ê ka-têng lé-pài, i sūi-ì chí-têng chit ê lâng thák POJ Sèng-keng. Āu--lâi in-ūi tòa tī chng-kha siōng-pan bô hong-piān ê iān-kò, tō lī-khui Tiong-chiu-á, poaⁿ khì Tâi-lâm tī Lâm-mñg tiúⁿ-ló kàu-hōe lé-pài, hit-chām hā-pan ū góa ēng bē chió sî-kan, chhau siá POJ Sèng-keng, tui Chhòng-sè-kì kàu Khé-si-liòk, kui pún Sèng-keng lóng-chóng

siá nñg-piàn; Khì Tâi-lâm-chhī lé-pài chiah chai-iáⁿ, tī chia kap í-chêng Chú-jit-òh ê chêng-hêng í-keng ū chin tōa ê kái-piàn. Che kap chèng-hú kìm-chí kàu-hōe ēng POJ, kiông-lék chhui-sak Pak-kiaⁿ-gí ū chin tōa ê koan-liân; Tong-jiân Hö-háp-pún ê Sèng-keng, ēng Tâi-gí Hän-jī hoat-hêng, hō kàu-hōe-kài ê bōk-su, tióng-chip, hōe-iú kám-kak khòaⁿ ū, thiaⁿ ū, ēng Hän-jī thák Tâi-gí-im ū khah hong-piān, sió-khóa cháu-im mā bô siáⁿ iàu-kín. Kàu-hōe iā bô koh chhin-chhiūⁿ khah-chá hiah iōng-sim leh chhui-sak, kà gín-á, kà hōe-iú òh POJ, chē-chē lâng kám-kak kā POJ tàn-hìn-sak, sit-chāi sī chin bô-chhai ê bûn-hòa sún-sit.

2013.02.04 siá 2022.05.29 koh chéng-lí

車幫放送局

CHHIA-PANG HÖNG-SÄNG KIÖK @TSTGCP

歡迎ták-ke來坐這幫chhui-sak台語 kap台文ê火車。不管恁tī甚麼時陣、甚麼所在看tiòh這幫車，阮lóng chiān 誠意招ták家鬥陣上車。

歡迎ták-ke
來chē這幫台語ê火車

It-sam-pat hoan--ni h ê káu-koài sun (1)

It-sam-chhit hoan--nih ê A-bêng

Khiàn-phang--ê

Lán lâng oáh tī sè-kan, ták-put-sî ài chò koat-tēng. Lín pē-bú koat-tēng lí tang-sî ê chhut-sì. Chū án-ne, lí khai-sí koat-tēng ka-tī kah-ì siáⁿ, ài chiàh siáⁿ, beh chò siáⁿ, áh sī bô beh chò siáⁿ. Chóng-sî lán lâng teh chò koat-tēng ê sî, m̄ sî kan-na ka-tī ê koat-tēng ū èng-hāu niâ. Pát-lâng mā ê chò koat-tēng. Bô kāng lâng ê koat-tēng kiám-chhai lóng ê hō-siong éng-hióng. Chhin-chhiūⁿ 2 ê lâng sio ì-ài, beh seⁿ gín-á, lóng m̄ sî 1 ê lâng ka-tī koat-tēng chiū ê chiâⁿ--ê. Ùi ka-tēng lâi khòaⁿ, éng-hióng bô chin khoah. Nā ùi siā-hōe, kok-ka, kàu kah lán kui ê tē-kiû, kui ê ú-tiū ê sî, lán lâng miā-ün saⁿ kau-tîⁿ ê thêng-tōr chiū m̄ sî gōng-lâng sór siúⁿ--ê hiah-nî kán-tan.

Hñg-hñg ū 1 ê cha-bó-lâng oat ùi chit tiâu ke-á-lõ kiâⁿ--kòe-lâi. Sui-bóng kú-lî iáu chin hñg, m̄-koh A-bêng tàk kang to tī chia teh chhit-thô. Gín-á lâng hó bák-sek, chít ê tòh chai-iáⁿ sî chheⁿ-hün-lâng, m̄ bat ùi chia lâi. Hit ê lâng kiâⁿ óa--lâi ê sî, A-bêng chiah ka khòaⁿ hó chin. Se-bí-loh kui su--ê, nā m̄ sî tú bé bô gôa kú, chiū sî se-sòaⁿ ê phín-chit it-liáp-it--ê, khòaⁿ--khí-lâi o'-kim-á

o-kim. Koh kòa 1 ê o bák-kiàⁿ, chiock khú (cool) ê khoán. Bîn-bôr-á thái ê koh kán-ná bîn-sék bîn-sék. A-bêng thâu-khak lâi sùi khai-sí poaⁿ thàm-cheng hì. Tú khai-sí teh ián niâ, bô-tiuⁿ-tî hit ê “thàm-cheng” soah hióng-hióng châu lâi kâ A-bêng ê chhiú khan--leh, kâ A-bêng giú khì óa piah-kak ê só-chái. Sè-sè-á siaⁿ ka kóng, A-bêng, lí chim-chiock thiaⁿ góa kóng, góa sî choan-kang lâi chhöe--lí-ê.

Góa lâi chia ê tài-chì bê-tàng hō pát-lâng chai-iáⁿ, liân kap góa kâng 1 ê cho-chit ê lâng mā bê kóng--tit. A-bêng thiaⁿ 1 ê kiaⁿ 1 tiô chin tōa tiô, m̄-koh tú-chiah thâu-náu-nih hit chhut hì iáu teh poaⁿ, chún chò ka-tī teh thàm-cheng kék-pún--nih, ū chiūⁿ-kioh, thang chiâⁿ-chò chû-kak, tûi-khòng pháiⁿ-lâng. Chiū sòng sim-koáⁿ-thâu iáu chhiák-chhiák-tiô, mā ké chò chin tiâⁿ-tiôh, tiâm-chêng chû-sim teh thiaⁿ hit ê cha-bó-lâng kóng-ōe. Hit ê “thàm-cheng” chiū khai-sí khui-thiah hō A-bêng chai-bat, i lâi kap i kîⁿ-bîn ê in-toaⁿ.

A-bêng--a, ū 1 kóa tāi-chì, liān lín 137-hoan ê sī-tōa mā bô tek-khak ū châi-tiāu lí-kái, bián koh kóng lí kan-na sī 1 ê gín-á lâng, sè-sū iáu bat bô thàu. M-koh mā in-ūi lí iáu bô hō chit ê sè-kài thāu-tiōh, góa chiah ē lâi chhōe--lí. Lí chiah ū ki-hoe chò 1 kóa bô kâng ê koat-tēng, thang kiù lín bī-lâi ê sè-kài. 60 tang ū, lín ê tē-kiû chiū ē pōk-chà, choân-pō ê sè-n-miā lóng ê siau-sit, biât-choát. M-koh tī góa ê sè-kài--nih, iā tōh sī 138-hoan ê sè-kài--nih, lí ē chó-tòng chit chān chai-eh, sī siōng koan-kiān ê lâng. Bün-tê sī, lí tī 137-hoan ê sè-kài--nih, í-keng bô hoat-tō thang koh òh ê tiōh hit ê kái-piàn miā-ūn ê lêng-lék. Só-pái góa beh sàng lí khì gún 138-hoan ê sè-kài, hō lí 1 tang ê sī-kan

hák-síp. Tán kàu lí tì-sek ū pá, chiah sàng lí tóng-lâi 137-hoan, kāng chit ê sî-kan kap tē-tiám. A-bêng, lí chit-má tōh ài chún-pī tòe góa lâi-khì. Kî-thaⁿ lí bô liáu-kái ê só-châi, lán chiah koh tī hia ná kái-soeh.

A-bêng chū-thâu-kàu-bóe thiaⁿ kah hoe-sà-sà, kan-na 1 chān tāi thiaⁿ ū chin, chiū sī i bī-lâi ê chiâⁿ-chò tōa eng-hiōng, beh kiù chit ê sè-kài. A-bêng náu--nih chhiong tōa éng, tng teh thiòng. Bô khòa tán--leh tōh ài tóng-khì chhù--nih chiah àm-tòng, sūi tìm-thâu ìn hó.

Āu hôe kè-siök
2022.05.31

台語繪本欣賞與創作

2022.04.16 開始 · 逐禮拜六
早時 9:40~10:20 · 佇成大台文系大樹蹠

參加聽故事

參加工作助理

掃我FB專頁

聯絡電話 09111-43668

Tâi-oân-khián jiok iá-thò

Bûn / Lahjih Tô / 陳坤明

Phah-lah--ê chhōa i ê Tâi-oân-khián, khì soaⁿ-phiâⁿ
sûn oâh-tauh, pòaⁿ-lō tñg-tiòh chít-chiah iá-thò.
Phah-lah--ê kā Tâi-oân-khián kóng: "Hit-chiah iá-thò
hō lí chiâh tiám-sim."

Tâi-oân-khián khí-kha jiok, iá-thò kóaⁿ-kín piàⁿ leh
lōng, bô-gôa-kú, Tâi-oân-khián tñg-lâi chû-lâng sin-
khu-piⁿ kóng: "Jiok bô-tiòh, hō i cháu--khì."

"Ù-kàu bô-lō-iōng."

"Chû-lâng, lí kám chai, cháu, û nñg-chióng, chit-chióng
ûi-tiòh chiâh, chít-chióng ûi-tiòh tô-miâ."

Gû-ì: Ùi-tiòh oâh-miâ ê ì-chì, iâⁿ-kòe jîm-hô phah-piàⁿ.

Tâi-oân-jī Tâi-oân-kok (2)

Tân Bêng-jîn

Chit-phîn bûn m̄ sī kóng lèk-sú, iú-koan Péh-ōe-jī ê lī-piān kap chok-iōng chē-chē chu-liāu, ē-tàng chhōe chin chē bûn-hiàn.

Jit-pún sî-tâi tō chìn-jíp hiān-tâi bûn-hák siá-chok ê sûn bûn-hák chhòng-chok! Tâi-oân-lâng tī hit sî siā-hōe ê chû-liû gí-giân sī Tâi-oân-ōe, phó-phiàn chheng-ho Tâi-gí. Ė-hiáu Péh-ōe-jī ê Tâi-oân-lâng tī Tâi-oân iáu-sî chió-sò: Bûn-hák chhòng-chok-chiá hit sî ke-kiám ū chiap-siū Jit-pún kàu-iòk, Jit-pún-ōe piàn chû-liû gí-giân, beh tâu-kó chhut-khan, iā tiòh Jit-pún-bûn chiah ū khó-lêng.

Tâi-oân bûn-hák chóng--sî su-siá Tâi-oân sū-bû, bô Tâi-gí-sû-lui ê sú-iōng bô khó-lêng, tī Jit-pún sî-tâi Tâi-oân chok-ka, bô lâng bô iōng Tâi-gí chham-jíp chok-phín.

Chi-ná chèng-koân châu-lô lâi Tâi-oân, chiàm-tē ûi ông, iōng ké Tiong-hôa-bîn-kok, siau-biât Tâi-oân it-chhè, tùi Tâi-gí hē tāng-lát hiông-ok chhiú-tōaⁿ, bô kúi cháp nî, Tâi-oân-ōe sí bô chòng-sin chi-tē.

Āu hôe kè-siòk

Tâi-bûn Ke-si-mî

台文雞絲麵

來煮1碗好食 ê 台文雞絲麵，
支持阮 ê 總舖師 tak 個月維持開發，
利便台語文學習 ê ke-si !!

風 聲

高嘉徽

我聽tiōh風聲
Soah嘛聽tiōh阿母舊衫櫥ê聲
內底是藏阿娘ê目屎
淹kah衫仔櫥攏tâm-kô-kô

滿四界
原來是阿爸欲自殺進前ê遺書
Khìng佇內té毋予人知
兇手sī國民政府
遺書只是阿爸beh留hō gún序細莫操煩niâ
親愛ê阿爸chiok你一路好行

@Google Meet

線頂台文讀冊會

打狗台語文 讀冊會

Ták個月第2、4 ê拜1 20:00~22:00

目前teh讀／陳明仁台語文學選

主辦／Tá-káu Tâi-gí-bûn CCHH

請傳訊息來FB

Làu台語-瑞士ê台語社

時間請看Làu台語-瑞士ê台語社FB

讀冊會／台灣唸歌·陳雷台語文學·陳明仁
台語文學·台語文青·繪本·俗諺

主辦／Làu台語-瑞士ê台語社

會議室贊助／台文雞絲麵 Tâibûn Kesimî x
Tá-káu Tâi-gí-bûn CCHH

請傳訊息來FB

八卦寮 讀冊會

Làng禮拜ê拜4 19:00~21:00

目前teh讀／無影無跡

主辦／台灣羅馬字協會 仁武分會

請傳訊息來FB

Chhōe Tâi-gí 讀冊會

Ták禮拜3 20:30~22:30

目前teh讀／A-eng--a

主辦／台文雞絲麵 Tâibûn Kesimî

協辦／Tá-káu Tâi-gí-bûn CCHH

請thiń表單

Khin-sang Thák-chheh-hōe

Ták禮拜6 20:00~23:30

目前teh讀／鄉史補記

主辦／Khin-sang Thák-chheh-hōe

協辦／Tá-káu Tâi-gí-bûn CCHH

請傳訊息來Twitter

車幫放送局 讀冊會

Làng禮拜ê拜2 21:30~23:00

目前teh讀／台文通訊30冬紀念特刊

主辦／島嶼ê台語車幫

請傳訊息來Twitter

對〈理性與希望的總和--握別彭明敏先生〉
節錄出來ê四篇短文四之二 (2)

嚴峻koh礙虐ê場面hā 第二pái ak-chhiú

Tēn Pang-tìn

921大地動hit當時我tng是建國黨 ê 主席，tī New York kah Washington, D.C.之間爲tiōh拜會AIT Richard C. Bush(卜睿哲)主席leh cháu-chōng。 Hit-chūn建國黨成立猶無3冬，tī現 實 ê 政治領域全國性 ê 投票率無超過 5 % ê 情形hā ngē sak出總統候選人 beh kah民進黨 ê 陳水扁tùi-kah。 Hit-chūn是第六順位 ê 建國黨tī袂赴推選 候選人 ê 情形hā，身爲黨主席 ê 我受 翁寬敏大--ê 召見，koh tah我 ê 肩胛 講：做tō tiōh--ah! 做tō tiōh--ah!

當時我即時口頭發表一段Liòk-jiān lūn(六然論)，chōaⁿ按呢宣布參選 正式起鼓。我講：「連戰參選是自然、 許信良參選是必然、宋楚瑜參選是果 然、陳水扁參選是偶然、李敖參選是 枉然、建國黨參選是當然。」然後開 始辦理登記，我koh以參選人 ê 身份 起動連署去美國cháu-chōng。

1999年12月17 tī連署期間有人tī立法 院召開國際記者會講，建國黨總統 候選人鄭邦鎮beh來立法院召開國際

記者會宣布退選。Tī被迫設計 ê 情形 hā，我hōng押去到現場，獨派人士 一列排開kā我kah阿扁仔安插tī人群 中，一列人手牽手tī國內外40外間 媒體 ê 閃光燈chhék-chhiak-kiò燈 光閃sih hā，做出手牽手大團結 ê 新聞 版面，當場親自宣布退選演一場『台灣 人大團結、一致支持陳水扁』。

Kui-ê粗魯koh橫霸無tùi-tāng ê 操 作，絕對m̄是我這個候選人會當控制 ê 場面。Tī國際記者會頂，輪到我致詞 ê 時，我講我一手創立 ê 建國黨是燈塔 (m̄是船隻kah碼頭)，建國黨 當然支持台灣人大團結，台灣建 國；m̄-koh並無同意這款方式退場。

這款無khō-thâu無拗蠻 ê 發言，hō我 料想袂到ê 是彭明敏先生tī國際記者 會 ê 總結，用嚴酷嚴峻 ê 口氣批評我 無理性。Hit-kang見面是第二pái ak- chhiú，是gāi-giōh koh滿面全豆花 koh歹看 ê 場面。

後回繼續

比賽報導 第一屆王育霖台語詩賞

Tâi-oân Gí-bûn Chhek-giām Tiong-sim
Chiúⁿ Úi-bûn / 蔣為文

台灣kám有詩人節？Hoān-sè眞chē人liâm詩人節是siáⁿ-mih to m̄知影，iáh是準作5月初5紀念屈原ê端午節chiū是詩人節。其實，nā beh kā屈原紀念，台灣人koh-khah應該紀念王育霖詩人檢察官chiah tiōh。作家團體「台文筆會」tī 2022年ê年會已經通過決議，決定kā每1冬ê 3月14王育霖詩人檢察官受難日訂做「台灣詩人節」來紀念伊ūi台灣ê犧牲。台文筆會kā理念轉作行動，tī今年辦理第一屆王育霖詩人檢察官台語詩徵文比賽，吸引chē-chē少年詩友來投稿。

Nā咱ùi歷史來看，是án-chóáⁿ有人會kā端午節當做是詩人節。根據中華民國教育部《重編國語辭典修訂本》對「詩人節」ê解釋：「民國二十八年，重慶文藝界抗敵協會議定，每年端午節屈原逝世之日爲詩人節，以紀念愛國詩人屈原。」原來，kā端午節kap楚國詩人屈原pák做伙訂做詩人節，是1939年重慶文藝界抗敵協會 ê 決議，目的chiū是beh透過屈原來提升當時中國人民ê抗日、愛國意識nā-tiāⁿ。

二戰結束了後，中華民國政府流亡到台灣，流亡政權chiū kā端午詩人節 ê 概念透過政治kap教育手段強ka tī台灣人民ê身上。流亡政權sak當時 ê 監察院院長于右任、考試院院長賈景德做詩壇領袖，tī 1951年籌組「臺灣詩壇」社，發行《臺灣詩壇》月刊，koh tī端午詩人節彼kang tī台北市中山堂光復廳舉行全國詩人大會。了後koh透過大中國 ê 文化思想教育強ka tī台灣因仔 ê 學校教育內容。Ùi án-ne來ka看，che是中華流亡政權用政治手段，企圖影響台灣文學界，koh搶文學發言權，beh kā台灣人同化做中國人 ê 陰謀。

Nā beh追究“kā端午節當做詩人節”án-ne ê 概念，原來伊不過是中國國民黨黨國教育下底hàm-kó ê 思維！主要理由有三ê：

第一，屈原是楚國人，m̄是中國人。屈原是二千gōa冬前戰國時期 ê 楚國人。彼當時iáu無中國，漢字文化圈有眞chē國家。屈原是“獨派”，伊拒絕秦國 ê 吞併，koh主張楚國 ài 獨立自強，ná-ē soah 變做統一中華民族 ê 代言人？

第二，屈原kap台灣文學一點仔關係to無。台灣文學起源是台灣這塊土地頂頭ê人民kap語言。台灣近代新文學ê起源是ùi 19世紀ê台語白話字文學作品。Kā屈原當作台灣民族詩人來紀念，tō親像kā古希臘ê吟遊詩人Homer當作中國iāh是台灣ê民族詩人來紀念，án-ne kám有合理？

第三，kā端午節kap屈原pák-pák做伙是中華民國ê黨國政治神話，一點仔科學根據to無。越南學者陳玉添教授tī伊出名ê著作《探索越南文化本色》(中文版tī 2019年由亞細亞國際傳播社出版)認為端午節siōng早ê起源是百越民族，流傳到中國了chiah tàuh-tàuh-á變做今仔日ê風俗。Nā端午節食粽ê慣勢tī越南是看bē-tiòh。越南人端午節無食粽，tian-tó是過舊曆年，家家戶戶lóng會食粽。

中國ê端午節其實原本kan-ta是部分地方ê民間風俗，無普及。一直到公元2007年12月初7，ūi-tiòh配合文化統戰台灣，中華人民共和國國務院chiah hiōng-hiōng通過增加端午節、清明節kap中秋節三節變做中國全體公民放假ê節日。2007年進前，端午節mā是中華人民共和國ê國定假日，mā mā是siáⁿ-mih紀念屈原ê詩人節！

話koh講倒轉來，無beh紀念屈原，ūi-siáⁿ-mih ài來紀念王育霖？真chē人lóng知影王育霖(1919~1947)是ūi正義來犧牲ê檢察官，soah真少人知道原來伊mā是一位優秀ê文青，特別是真kah-ì詩kap歌謠。

王育霖於1919年tī台南出世，是出名ê台語博士kap台獨運動者王育德教授ê兄哥。王育霖tī 1944年出任日本京都地方法院檢察官，是當時日本本土第一位台灣人檢察官。二戰結束了王育霖ūi-tiòh beh報效祖國轉來台灣擔任新竹市檢察官。伊當時因為對貪汙ê中國國民黨籍新竹市長郭紹宗起訴，來得失外來中國蔣家政權，最後tī 1947年3月14去hō黨國便衣人員chhōa走了，chiū ùi這ê世間完全消失。聽講王育霖tī當年ê 3月底hōng銃殺，屍體chiū phiaⁿ tiàm淡水河。一直到taⁿ中國國民黨，iáu是m̄-bat chiū這件代誌公開道歉，公布王育霖消失ê真相。王育霖m̄-nā是伸張正義ê檢察官，koh是一位真有才情ê詩人，mā是台灣歌謠ê愛好者。伊在生進前有bē少chiah優秀ê詩，譬如原著日文版詩作〈今別れては何時か見ん〉(Kin-jit it-piat hô-sî chài siong-hōng)、〈春を送るの歌〉(Chheng-chhun bô saⁿ-sî)。

CHHENG-CHHUN BÔ SAⁿ-SÎ

1. Cháu-chhōe bô pian-kài ê chin-lí
Tî hók-cháp ê su-lō lâi-hôe ê siàu-liân-ke
2. Sio-chiú lóh-âu hiah-nih khó-siap
Poe-té m̄n-thang chhī kim-hî
3. Chhōe chit-tah siám-sih ê ně-óng thang óa-khò
Choát-tùi bē-tàng sit-khì góa lâm-chú-hàn ê chì-khì
4. Lâi bô tiuⁿ-tî khì bô saⁿ-sî, che tiōh-sî jîn-seng
Siuⁿ tiōh che, lí ê bák-sái mā lìn--lóh-lâi
5. Chheng-chhun bô saⁿ-sî
Góa ê bák-sái kâm bák-kîⁿ

(台語白話字版由Chiúⁿ U.B. & Tēⁿ T.T.翻譯)

王育霖當時ê作品kán-ná已經早tiōh知影伊家己ê運命，親像teh kap大家相辭kāng款！戰後王育霖因爲掛心台灣，ùi日本轉來ùi台灣奉獻，想bē到khì遇tiōh土匪政權soah hōng剖--死。伊犧牲ê時chiah 28歲niâ，第二個後生chiah tú滿月，伊ê牽手chiū一世人kâm目屎chhiâⁿ養2 ê囡仔大漢。

王育霖ê小弟王育德相信「語言是民族的靈魂」，台語是台灣人ê靈魂！Üi-tiōh推廣台語、建立台語書寫ê標準化，王育德進入東京大學深造語言學koh thèh tiōh博士學位。伊終其尾ê目的chiū是beh hōng台語chiān做台灣國ê國語。雖bóng阿兄王育霖kan-ta 28歲chiū hōng陷害過

身，但是小弟王育德傳承阿兄公平正義ê精神，一世人ùi台語文kap台灣建國拍拏。

Üi-tiōh beh推動tak冬3月14台灣詩人節，感念王育霖詩人檢察官的ê文學才華kap正義行爲，siāng時mā鼓勵少年人投入台灣民族母語「台語文」創作，台文筆會、台灣羅馬字協會、臺南市二二八關懷協會、國立成功大學台灣語文測驗中心kap台灣文學系共同合作辦理第一屆王育霖詩人檢察官台語詩徵文比賽。

因爲王育霖tî 28歲hōng陷害過身，所pái徵文ê對象以28歲以下ê少年人爲限。這pái lóng總有52篇投稿作

品，投稿者包含高中生、大學生kap社會人士。主辦單位邀請台文專家陳明仁、陳正雄、張復聚、丁鳳珍kap陳慕真五位擔任評審。經評審會議深入討論，kéng選出前三名kap優選7位，合計10位。入選者lóng會得tiōh獎牌kap獎金。第一名是獎金2萬kho，第二名獎金1萬kho，第三名獎金5千kho，優選每名2千kho。得獎者kap過去ê台文徵文比賽小khóa-á無kāng，這pái真chē是台文初學者，lóng是頭pái投稿。原本比賽辦法kan-ta kéng前三名。M-koh，評審認為這pái參賽者雖然講真少年，大多數mā lóng是新人，但是作品ê品質是真值得肯定，所pái另外koh增加7名優選作品鼓勵創作。期待未來有koh-khah

chē少年人投入台灣母語創作這條路。得獎名單tī 3月11 (拜六) 下晡2點28分公布、頒獎。頒獎活動會kap已經lián-sòa舉辦真chē冬ê二二八台語歌詩文化節做伙舉行。頒獎地點tī台南市政府邊仔ê二二八紀念公園（建平路）。

評審會議

Tiōh賞作品、作者等完整報導
請看網頁...
<https://ctlt.twl.ncku.edu.tw/pen/314/>

第一屆「王育霖詩人檢察官台語詩徵文比賽」tiōh賞者清單

頭 賞	李寬宏／男	成大台文系學生	冷風ê數念
二 賞	陳德民／男	自由創作者	Lán ê tāi-chì
三 賞	蔡振文／男	成大台文系學生	戲尪仔
優 選	謝奕嫻／女	國立溪湖高中學生	我ê記持有你
優 選	陳語涵／女	成大台文系學生	Khu-kan-chhia
優 選	Gân Siāu Tēng (顏劭庭)／女	成大不分系學生	In kóng bē-tàng tī gōa-kháu kóng lí ê miâ-jī
優 選	林芷妤／女	成大台文系學生	咱ê詩人節
優 選	陳育恆／男	台師大國文系學生	Phê ⁿ -ô
優 選	張逢恩／男	台師大台文系學生	看 雲
優 選	Gô Kèng Chhian (吳敬莘)／女	成大台文系學生	Tiām-tiām lóng bô kóng-ōe

頭 賞 作者紹介

本名是李寬宏，2001年出生，對恆春工商畢業，這馬咧成功大學讀台文系二年仔，bat提過中興湖文學獎、台南文學獎、myfone行動創作獎。

會曉台語kap客語，愛先多謝蔣主任爲文，佇課堂頂懸定定kah阮提起228事件 ê 受害者，生活佇這個語言自由、政治自由 ê 時代，愛真多謝有chit-kóa先進 ê 拍拚，阮才有重新擲起筆，將過去 ê 「真相」寫--落-來。最後，我欲多謝台文系 ê 栽培，閣有這擺舉辦徵文活動 ê 台文筆會。

頭賞作品欣賞 冷風 ê 數念

李寬宏

二月 ê 冷風吹散溪仔墘 ê 柳樹
生冷 ê 水透薄血液原本 ê 溫度
你 ê 雙目敢若咧向望
向望彼个看袂著 ê 未來

舊時，你倚佇冷風中
將無邊 ê 神話藏佇身軀頂 ê 檢察官服
共法律 ê 火把舉過頭殼頂，自頭到尾
火光下底，是一個閣一個起腸肚庵 ê 見笑代

烏暗中，你ê手將訴狀無情拆破
 母過，你ê眼神煞散發無全款倔強
 黑幕對面頭前降下
 晴和ê脆雷，你猶原咧等待
 日頭漸漸暗淡，冷風若像判刑
 早前ê恬靜，已經袂閣轉來

冷風掀開魔鬼ê白幕
 是新竹「粉蟲」ê聳鬚面容
 你手中掲著刺目ê長劍
 蓋天蓋地ê黑暗向你相接跤來

你ê肩胛頭母捌壓落去
 雖罔失望恰寂寞予你不止仔茫然
 當欲越頭離開ê時
 跎講台頂面拍拚ê畫面，你雄雄想起
 閣一擺，你選擇奮戰
 迎接另外一個理想世界

惡魔ê埋伏母捌改變
 暗中ê刀鎌，是先進ê寶血
 粉筆和筆仔
 嘛無法度抹銷惡骨ê記持

彼是二月ê上尾一工
 呼聲hām生狂佇街路上演
 銃聲了後ê血紅色印記
 冷風吹過 袂赴紀錄
 記持就按呢生予人切斷

日頭光最後屈服跔無盡頭ê死寒
 冷風予人放袂記春天已經到矣
 暗眠摸ê銃口從入去百姓ê窗仔門
 你金金相著銃口，母捌越頭
 聽袂著厝內某囝ê叫喝

袂當暫停ê走縱，無邊ê數念
 跎步消失佇厝內人ê視線
 消息親像海風飄來
 希望綴著海湧散去
 真抑是假，已經無人知影

只賄淡水河猶原會記得冷風ê摧殘
 會記得銃空汪汪流ê鮮血
 會記得你猶原無法度相信ê雙目
 袂閭驚惶 面對災厄
 只賄冷風作伴
 吹著河水 一冬閭一冬

透薄：thàu-pòh 稀釋

生冷：chheⁿ-léng 冰冷

起腸肚庵：khí-tîng-tō-am 中飽私囊

粉蟲：指王育霖為檢察官時查辦的新竹市「奶粉
 吞沒案」的涉案人，其中不乏新竹市長、
 警察署長等人。

聳鬚：chhang-chhiu 肿張

掲：lak 握

刀鎌：to-mê 刀刃

筆仔：chhōe-á 教鞭

縱：chōng 跳

評審講評

Tâi-oân Lô-má-jī Hiáp-hōe
Babuza Chū / 張復聚

Tâi-oân ū chin to-goân ê bûn-hòa, pau-hâm Lâm-tó bûn-hòa, Se-hong bûn-hòa, Tiong-hôa bûn-hòa, Jit-pún bûn-hòa, Pah-oát bûn-hòa, Hô-lân bûn-hòa kap Se-pan-gâ bûn-hòa téng-téng, eng-kai ū ka-kî to-goân ê bûn-hòa cheh-jit. Kiàn-líp Tâi-oân 詩人節 kap 教師節 sī chin iàu-kín, chiok ū i-gî ê tâi-chì. 冷風 È 數念 chin kán-tan, chheng chhó koh chiâu-chhîng kóng-khí 王育霖 ê sìn-liām, chok-ûi kap siū-hâi. Tâi-gí ê gí-sû koh ū tām-poh-á chhim. È-hiáu iōng 起腸肚庵 chit-khoán giân-gí! Chit-ê siáu-liân lâng chok-chiá sit-châi ū-kàu lî-hâi, iáu-siū gâu! Ng-bâng i kè-siök siá Tâi-gí-si thang chò Tâi-oân-kok ê bûn-hòa pûi-té.

4 Feb 2023

第一屆「王育霖詩人檢察官台語詩徵文比賽」tiōh賞者 kap 頒獎代表做伙 hip 相

紀念林茂生教授 第一屆台灣教師節電子賀卡 作品賞kap活動回顧

第一屆「台灣教師節電子賀卡設計比賽」tiōh賞者清單

頭 賞	顏維萱／女 Happy Teacher's Day Dr. Lin!	<i>Tiōh賞作品欣賞 請看封底！</i>
二 賞	Lí Su-bêng (Tâi-gí Niau 台語貓)／女 Tâi-oân Kàu-su Cheh Kám-siā--lín	
三 賞	賴學宥／女 Siàu-liām ê sim-sia ^h	
評審推薦賞	Tiu ⁿ Í-kun／女 Kàu-iòk chhim-kin, Tâi-oân puh-í ⁿ	
評審推薦賞	王苡恬／女 台灣人，頭戴台灣天，跤踏台灣地，做伙來感恩台灣ê教師。	
特別賞	蔣台宇／男 311小怪物台灣教師節	

第一屆「台灣教師節電子賀卡設計比賽」tiōh賞者kap頒獎代表做伙hip相

教師節 tiōh賞作品專題

林茂生教授 家屬林詠梅女士 (tò-pêng頭1位)
林承志先生 (tò-pêng第3位)
成大台文系 蔣為文教授 (tò-pêng第2位)
台灣教授協會 副會長陳月妙教授 (正pêng頭1位)
做伙kap tiōh賞者hip相

林茂生教授 家屬
林承志先生 (tò-pêng) 頒發頭賞
hō' tiōh賞者顏維萱／作品名稱
Happy Teacher's Day Dr. Lin!

台灣教授協會 副會長
陳月妙教授 (tò-pêng) 頒發二賞
hō' tiōh賞者Lí Su-bêng
(Tâi-gí Niau 台語貓)／作品名稱
Tâi-oân Kàu-su Cheh Kám-siā--lín

教師聯盟 代表
王克雄博士 (正-pêng) 頒發三賞
hō' tiōh賞者賴學宥／作品名稱
Siàu-liām ê sim-sian

全民台語認證
Chhoân-bìn Tâi-gí Jin-chêng

檢驗家己ê愛台指數
多一份語言證照 · 多一份就業及升學加分機會

全民台語認證
CAN HELP!!
2023春季考試

網路報名 3.13~3.25 : 考試日期 5.20 拜六

Tel:06-2387539 Fax:06-2755190 E-mail: tgpmia@gmail.com

相關詳情歡迎請參閱官網資訊 <https://ctlt.twl.ncku.edu.tw/gpt>

主辦單位
Tâi-oân Gí-bún Chhek-giâm Tiong-sim
國立成功大學 台灣語文測驗中心
NCKU Center for Taiwanese Languages Testing

Tâi-oân Lô-má-jî Hiáp-hoe
Taiwanese Romanian Association
台灣羅馬字協會

出版社／

亞細亞國際傳播社
Asian A-siu International
Công ty truyền thông Á Châu

www.pcstore.com.tw/haiang

Choân-bîn Tâi-gí Jin-chèng Gí-sû Hun-kip Pó-tián

全民台語認證 語詞分級寶典

GPTT Taiwanese Word Lists
in Accordance with CEFR

Ka-kiông-pán ★ 加強版

台灣字POJ 教育部閩羅

- ★ 按照「歐洲共同語文參考架構」分級列出台語常用8000詞（使用台羅拼音）。
- ★ 依據科學式詞頻計算及教學、出題實務編撰而成。
  - ★ 適合台語學習者、教學者、教材編撰者、語言測驗出題者等對象參考使用。
- ★ 適合報考成功大學「全民台語認證」及教育部「台灣閩南語能力認證」考試者參考使用。
  - ★ 全民台語認證約95%以上詞彙考題源自此詞庫。

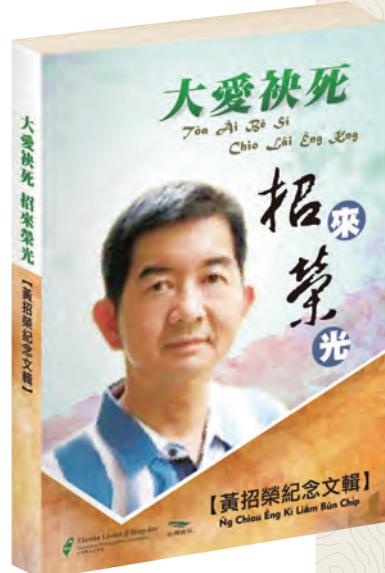

策 劃：國立成功大學
台灣語文測驗中心
總 編 輯：蔣為文
出版日期：2022. 02

大愛袂死「招」來「榮」光 ——是對招榮 ê siàu-liām

1960年代一个大樹鄉 ê 庄腳正港 ê 台灣囡仔，厝內序大 nā 破病 tō ài 賣田賣地才 ū-thang 看醫生。結果隔壁綴國民黨軍來 --ê 老芋仔 tak 禮拜 tō 去榮總提一大包 ê 藥仔講免錢 koh ū-thang pun in 食。這款事實對囡仔 ê 招榮仔影響 chiān 深 chiān 無公平。

伊 chiōng 這款 ê 無公平 ê thāi-gū 化做正義釘根 tī 以台灣做主體 ê 台灣魂，伊 bat 講伊教學 ê 國小 hia-- ê 老師集體霸凌伊一个 mā 戰輸。伊教學生 m-koán 按怎家己是台灣人 m-sī 中國人。招榮老師對台灣歷史認 bat 夠極，看一个掩崁事實 ê 教育體制存心不良，só-pái 一直寫作、評論、衝擊 tō 是 beh 拆破體制假歷史 ê 小鬼仔殼，甚至「高雄小故事」 koh 頒佈一个黃招榮條款，一人一冬袂當投稿超過 3 篇，khiā tī 歷史觀點講正確 ê 史觀，咱 siàu-liām 招榮老師收集伊過去 32 篇精彩 ê 文章，32 位台羅會會員 kah 有志做伙改寫做 choân-lô pán kah 華語版 ê 對照，kā 伊對台灣 ê 心疼永遠保留收藏起來。

策 劃：台灣羅馬字協會
台灣南社
總 編 輯：陳金花
出版日期：2022. 11

第一屆 2023
台灣教師節

電子賀卡設計比賽

Why 3月11
台灣教師節 ?
Tâi-oân Kàu-su-cheh

頭賞

頭賞 顏維萱

Happy Teacher's Day Dr

二賞 Lí Su-bêng (Tâi-gí Niau 台語貓)
Tâi-oân Kàu-su Cheh Kám-siā--lin

三賞 賴學宥

Siàu-liâm ê sim-siaⁿ

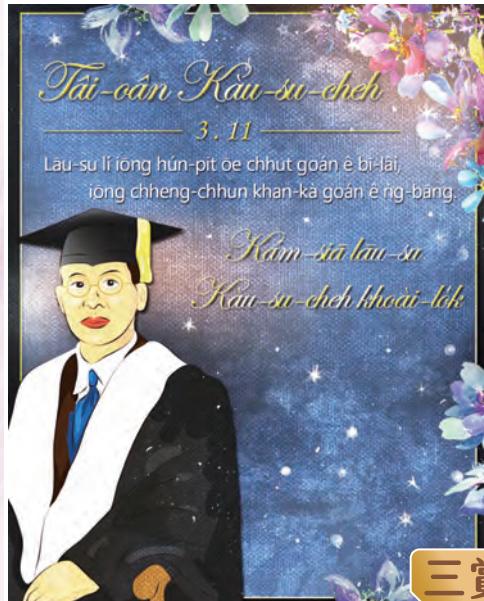
tiōh 賞作品
him-sióng

主辦單位 TLH Tâi-oân Gi-bûn Chhek-giâm Tiong-sim
國立成功大學 台灣語文測驗中心
NCKU Center for Taiwanese Languages Testing

Tâi-oân Lô-má-jí Hiáp-hōe
Taiwanese Romanization Association
台灣羅馬字協會

二賞

三賞

Tâi-oân jī
台灣字

發行單位

Tâi-oân Lô-má-jí Hiáp-hōe
Taiwanese Romanization Association
台灣羅馬字協會
<https://tlh.org.tw>

台文筆會
Tâi-bûn Pi-tôk
Taiwanese Pen
<https://pen.de-han.org>

<https://pen.de-han.org/taioanji>
Open access 網路電子版 &
文章投稿請掃 QR code

Nā有任何問題歡迎來 phoe:
taioanjitauko@gmail.com
Tel: 06-2096384